

ОБЩИНА СУХИНДОЛ

ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА СУХИНДОЛ 2021-2022 г.

Използвани съкращения (абривиатури)

ДГ	Детска градина
ЕПЛР	Екип за подкрепа за личностно развитие
ЗПУО	Закон за предучилищното и училищното образование
МКБППМ Н	Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
МОН	Министерство на образованието и науката
МС	Министерски съвет
ОЗД	Отдел „Закрила на детето”
РЕПЛР	Регионален екип за подкрепа за личностно развитие
РУО	Регионално управление на образованието
РЦПППО	Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование
СОП	Специални образователни потребности
СУ	Средно училище
ЦОП	Център за обществена подкрепа
ЦПЛР	Център за подкрепа за личностно развитие

ВЪВЕДЕНИЕ

Нормативни основания за приемане на стратегия.

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от община Сухиндол е разработена в изпълнение на разпоредбата на чл. 197, ал. 1 и 2 от Закона за предучилищното и училищното образование (обн. ДВ бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016 г.) (ЗПУО) и в съответствие с Областната стратегия за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците на област Велико Търново,

Съгласно чл. 5 от Наредбата за приобщаващото образование (приета с ПМС

№ 232 от 20.10.2017 г., обн. ДВ бр. 86/2017 г.), подкрепата за личностно развитие на децата и учениците се организира и осигурява в съответствие с утвърдените областни и общински стратегии за подкрепа и личностно развитие на децата и учениците, въз основа на анализ на потребностите от обща и допълнителна подкрепа.

Общинската Стратегия за подкрепа и личностно развитие на децата и учениците е разработена въз основа на:

- Областна стратегия за личностно развитие на децата и учениците в област Велико Търново;
- Анализ на потребностите за личностно развитие на община Сухиндол;
- Националните и европейски приоритети за осигуряване на приобщаващото образование на децата и учениците, отразявайки обективното състояние, традициите и спецификата на всяка институция в системата на предучилищното и училищното образование.

С предложената Стратегия за подкрепа и личностно развитие се създават условия за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността на територията на община Сухиндол, чрез осигуряване на подкрепа за личностно развитие в подходяща физическа, психологическа и социална среда.

Финансирането на настоящата Стратегия се осъществява със средства от Европейски фондове, чрез Държавния бюджет, Общинския бюджет, както и чрез други източници.

Очакваните резултати от прилагането на Стратегия за подкрепа и личностно развитие на децата и учениците в община Сухиндол е пълноценното и пълноправно взаимодействие и сътрудничество на всички

участници- деца и ученици, родители, институции, организации, специалисти и др.

Създаване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за приобщаващото образование на всички деца и ученици.

Настоящата стратегията е в съответствие с набелязаните цели, приоритети и мерки за подобряване на достъпа и качеството на предучилищното и училищното образование, заложен в международни и национални документи:

Закон за предучилищното и училищното образование;

Закон за местното самоуправление и местната администрация;

Закон за закрила на детето;

Закон за защита от дискриминация;

Закон за здравето;

Закон за социално подпомагане;

Закон за интеграция на хора с увреждания;

Закон за семейни помощи за деца;

Наредба за приобщаващото образование;

Наредба за критериите и стандартите за социални услуги за деца;

Наредба за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби.

Стратегията за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на община Сухиндол е програмен документ, който интегрира в изпълнението си дейности и мерки заложен в други документи от национално, регионално и местно значение. При изготвянето на стратегията са взети предвид следните програмни документи:

🌐 Национална стратегия за учене през целия живот

🌐 План за действие на община Сухиндол за изпълнение на интеграционните политики 2021- 2022 г.

🌐 Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, област Велико Търново.

🌐 Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Сухиндол

Редът за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа се урежда със Закона за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование (приета с ПМС № 232 от 20.10.2017 г., обн. ДВ бр. 86/2017)., Подкрепата за личностно развитие на децата и учениците (обща и допълнителна), която институциите (детските градини, училищата, центровете за подкрепа за личностно развитие и специализираните обслужващи звена) в системата на предучилищното и

училищното образование осигуряват, е неразделна част от самостоятелно разработени и прилагани цялостни политики, чиито основни принципи са:

■ изграждане на позитивен организационен климат, което изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование;

■ утвърждаване на позитивна дисциплина, основана на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите, превенция на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях;

■ развитие на училищната общност;

Съгласно чл. 177, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование и чл. 4, ал. 1 от Наредбата за приобщаващото образование, се определят два вида подкрепа за личностно развитие – обща и допълнителна.

Обща подкрепа за личностно развитие по чл. 178, ал. 1 от ЗПУО. Допълнителна подкрепа за личностно развитие по чл. 187 от ЗПУО. Насочена е към развитието на потенциала на всяко дете и ученик, към деца и ученици със специални образователни потребности (СОП), в риск, с изяви дарби, с хронични заболявания, след извършване на оценка на потребностите.

1. екипна работа между учителите и други педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО;
3. реализиране на проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, чрез който се оказва подкрепа на деца, които не владеят добре български език (само за детските градини);
4. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
5. консултации по учебни предмети;
6. кариерно ориентиране на учениците;
7. занимания по интереси;
8. библиотечно-информационно обслужване;
9. грижа за здравето;
10. поощряване с морални и материални награди;
11. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;

12. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;

13. логопедична работа.

14. работа с дете и ученик по конкретен случай;

- психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна, на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
- ресурсно подпомагане за ученици със специални образователни потребности.

Съгласно чл. 82 от Наредба за приобщаващо образование, допълнителната подкрепа е:

- краткосрочна (минимум 1 учебна година, максимум- до края на етап на обучение)
- дългосрочна- повече от един етап или степен на обучение или за целия период на обучение.

Съгласно чл. 176 на Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), подкрепата за личностно развитие се осигурява на всички деца и ученици и цели да осигури:

- съответствие с индивидуалните им потребности;
- подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им;
- осъществяване на подкрепата за детето и ученика най- близко до мястото, където живее и учи.

В съответствие с постановката на чл. 174, ал. 1 от ЗПУО, осигуряването на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците от институциите в системата трябва да се осъществява съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

Демографска картина.

В годините 2015-2020 по данни от НСИ се наблюдава намаляване на населението в община Сухиндол, като за периода починалите са 391 души, а родените са 110 деца .

Изводът е, че демографската характеристика на Община Сухиндол следва характерните за страната тенденции за намаляване броя на населението в резултат на по-малкия брой родени деца и интензивната миграция на младите хора в активна и в репродуктивна възраст. Причина за влошените демографски показатели е и общото социално-икономическо състояние в страната и в частност на региона. Млади хора търсят препитание и реализация в по-големите градове или извън страната, тъй като малкият град не им дава възможност за пълно задоволяване на разнообразните им потребности.

		форма	видуална /със СОП/	ятелна форма /над 16./	нирана форма /със СОП/	ученици	ици със СОП	гическ и специа листи	дагог ическ и специ алисти
СУ"Св. Климент Охридски "	общинско	207	0	21	1	222	1	24	10

Към 31.12.2020 г. за учебната 2020/2021 година в общинското училище на територията на Община Сухиндол се обучават 167 ученици в дневна форма на обучение. Децата със специални образователни потребности към декември за учебната 2020/2021 година в общинските училища са 3.

За изминалите две години броят на учениците е намалял. Не се наблюдава увеличение на педагогическия персонал и непедагогическия персонал в училището. В училището работят 2 образователни медиатори. Това предполага едно по-добро обгрижване и обучение на учениците. Появиха се длъжности като ресурсен учител 1 /към самото училище/, образователен медиатор 2, помощник-възпитатели - 5.

Материална база на учебните заведения Състояние на материалната база в детските градини

Детската градина в гр. Сухиндол е оборудвана, обзаведена и снабдена с учебно-технически средства и към настоящия момент отговаря на изискванията. От гледна точка на енергийна ефективност най-издържана е сградата на детската градина, детската ясла и училището в Сухиндол. Те се отопляват чрез съвременна отоплителна инсталация.

Единствено сградата на СУ „Св. Климент Охридски” е пригодена с подход за хора с увреждания. В останалите сгради няма създадена достъпна архитектурна среда за деца със СОП.

В сградата на детската градина в Сухиндол има отделно помещение за спортни дейности и занимания. Дворното пространство отговаря на съвременните изисквания относно съоръженията, предназначени за използване от деца. Детската градина има нужда от външно саниране на сградата.

Състояние на материалната база в училищата

Системата на средното образование се състои от 1 училище, което функционира като едно средно училище. Училището се помещава в сграда, която е предназначена за училище. През годините в училището са извършвани ремонти с различна степен на подновяване на материалната база. Състоянието на сградата на училището през годините е подменена вътрешната и външната дограма.

Спортната база е добре развита в СУ – има един салон и спортна площадка.

Форми на обучение и видове подготовка.

Във всички училища основната форма на обучение е дневната, като се следва тенденцията, която се налага от образователното министерство, към запазват на броя на децата, обхванати от целодневно обучение. В различна степен през годините е била застъпена и самостоятелната форма на обучение, която в момента се провежда само в СУ. Индивидуална форма на обучение е застъпена дотолкова, доколкото инцидентно възниква нужда от нея за деца със СОП или такива, отсъствали продължително от училище по уважителни причини.

Професионално образование се получава в СУ „Св. Климент Охридски”, което като единствено училище в Общината поема отговорността да удовлетворява търсенето на средно образование, различно от общообразователното. Тук предлагането е според наличната материална база, квалификацията на кадрите и търсенето на учениците. Училището предлага и дуална форма на обучение с две специалности „Хлебар – сладкар“ и „Организатор по експлоатация на автомобилния транспорт“

Детска градина „Соня“ е средишна . Тя е общинска и се помещават в сграда, публична общинска собственост. Детското заведение са на делегиран бюджет, а директора ѝ е второстепенни разпоредители с бюджет. Бюджетът се формира от средства по ЕРС /Единен разходен стандарт/ за делегираните от държавата дейности през съответната година.

Обзавеждането в детската градина е добро, като сградата разполага със самостоятелен кухненски блок, където се приготвят храната. В двора детска градина има обособени кътове за игра, които отговарят на нормативните изисквания. Материално-техническата база се обновява периодично, както на детската градина, така и на училището с помощта на спечелени и реализирани проекти. Ежегодно детските градини и училищата изготвят проекти по реда на ПМС № 129 от 2000 г.

Основна причина за недостатъчните финансови и материални ресурси са делегираните бюджети на една част от детската градина и училището на територията на общината е миграцията в малките населени места, което води до постоянно намаляване на децата и учениците.

В община Сухиндол не функционират Центрове за подкрепа за личностно развитие или специализирани обслужващи звена по ЗПУО.

Работата с талантивите и даровити деца в свободното им време в областта на науката, изкуството и спорта се осъществява в клубовете, СИП в училищата, спортните клубове, читалищата. Децата от общината вземат участие, регионални и областни състезания, конкурси и олимпиади.

Нуждата от психологическа подкрепа за учениците в общинските образователни институции непрекъснато нараства. Проблемното поведение, проявите на агресия и насилие, разпространението и употребата на наркотици сред подрастващите, както и ранното отпадане от училище са явления с дълбоки социалнопсихологически корени.

За тяхното преодоляване и превенция е необходима постоянна психологическа и терапевтична работа на училищните.

Дейностите по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение в община Сухиндол се осъществяват от Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.

Основна характеристика на политиката по отношение на ненавършилите пълнолетие малолетни и непълнолетни е хуманизмът, проявяван от законодателя. И най-съвършената наказателна система не може да има особен ефект в борбата с престъпността на непълнолетните, ако не се съчетава умело със система от мерки с превантивен характер. Следвайки тази политика Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните при община Сухиндол, работи успешно по организиране и реализиране на инициативи по първичната превенция на територията на общината, чрез дейности алтернативни на детското асоциално и девиантно поведение. За целта са проведени срещи с директора на училището, педагогически съветници, класни ръководители. Привлечени са и родителите като партньори.

ВИЗИЯ, ЦЕЛИ И МЕРКИ

Общинската стратегия за подкрепа на личностното развитие на деца и ученици от Община Сухиндол за периода 2021 – 2022 година е стратегически документ, определящ средносрочните цели в сферата на личностното развитие на деца и ученици по смисъла на Закона за предучилищното и училищното образование и приоритетните дейности в сферата на образованието, които включват 1 детска градина и 1 средно училище.

Визия:

Надграждане и ефективно развитие на системата за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците в Община Сухиндол. Осигуряване на възможности за разнообразна личностна изява на всички деца и ученици.

Стратегическа цел:

Да се осигурят необходимите ресурси за успешно прилагане на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в образователните институции от общината.

Оперативни цели:

1. Да се осигури подходяща физическа, психологическа и социална среда за учене и развитие на способностите и уменията, да се премахнат пречките пред ученето и създадат възможности за развитие на децата и учениците в съответствие с индивидуалните им образователни потребности.
2. Осигуряване качеството на човешките ресурси за ефективно осигуряване на потребностите на всички деца и ученици.
3. Подобряване достъпността на училищната среда за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности.
4. Подобряване взаимодействието между участниците в образователния процес (деца, ученици, педагогически специалисти, родители) и останалите институции за осигуряване на необходимата подкрепа.
5. Подобряване на сътрудничеството с НПО и гражданското общество за осигуряване на по-добра обществена информираност и съпричастност към целите на приобщаващото образование.

МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКАТА И ОПЕРАТИВНИТЕ ЦЕЛИ


ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 1.


Да се осигури подходяща физическа, психологическа и социална среда за учене и развитие на способностите и уменията, да се премахнат пречките пред ученето и създадат възможности за развитие на децата и учениците в съответствие с индивидуалните им образователни потребности.


МЯРКА 1. Осигуряване на максимален обхват на децата и намаляване броя на преждевременно напусналите училище.

- Определяне на координиращ екип в детските градини и училищата в началото на учебната година.

 Осигуряване на максимален обхват на децата и учениците.

 Приобщаване на родителската общност, като сътрудник в процесите на подкрепа на подкрепа за личностното развитие.

 Гарантиране равни шансове на всички деца от уязвими общности за ранно детско стимулиране.

 Стимулиране на младежи и родители от уязвими етнически малцинства за средно и висше образование.

МЯРКА 2. Оценяване на индивидуалните потребности на децата и учениците и определяне на необходимостта от обща или допълнителна подкрепа.

- Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в детската градина и училището чрез екипна работа на учителите и другите педагогически специалисти, включваща и превенцията на образователните затруднения.

- Извършване на оценка на риска от обучителни затруднения на децата на 4, 5 и 6 годишна възраст в рамките на установяването на готовността на детето за училище като се отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното развитие и ранно оценяване за определяне на риска от възникване на обучителни затруднения на децата от предучилищна възраст.

- Оценяване на индивидуалните потребности на децата и учениците и определяне на необходимост от обща или от допълнителна подкрепа – достатъчен брой часове за ресурсно подпомагане и на необходима работа с други специалисти като психолог, логопед и др.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 2.

Осигуряване на качество на човешките ресурси за ефективно посрещане на разнообразието от потребности на всички деца и ученици.

МЯРКА 1. Осигуряване на специалисти в училищата и детските градини за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа на деца и учениците.

- Взаимодействие между институциите за съвместно ангажиране на необходимите специалисти.

МЯРКА 2. Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти за придобиване и усъвършенстване на компетентностите за идентифициране на потребностите от обща и допълнителна подкрепа.

- Взаимодействие между образователните институции и общината за съвместно ангажиране на специалисти.

- Осигуряване на ресурсни учители за краткосрочна и дългосрочна допълнителна подкрепа на децата и учениците със СОП по начините, определени от нормативната уредба – назначени в училището и в детската градина или от РЦПППО.

- Предоставяне на информация за възможности за квалификация на педагогическите специалисти, свързани с приобщаващото образование.

- Провеждане на обучения на училищно, общинско и областно ниво за учители, педагогически съветници и други специалисти, които работят с деца и ученици със СОП.

- Обем на добри практики и споделяне на опит на ниво училище, община, област.

- Предоставяне на институциите и на педагогическите специалисти информация за квалификационни възможности.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 3.

Подобряване на достъпността на училищната среда за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности.

МЯРКА 1. Подобряване достъпната архитектурна среда в образованието.

- Поддържане и модернизиране на сградния фонд и материално-техническата база на детски градини и училища.

- Проучване на технически възможности за изграждане на елементи на физическа достъпност на училища и детски градини.

- Кандидатстване и реализиране на проекти по Национални програми на МОН, насочени към осигуряване на съвременна образователна среда, достъпност и сигурност на средата.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 4.

Подобряване на взаимодействието между участниците в образователния процес (деца, ученици, педагогически специалисти и родители) и останалите институции за осигуряване на необходимата подкрепа.

МЯРКА 1. Взаимодействие с родителите.

- Осигуряване на информираност на родителската общност за функциите на психолога, логопеда, рехабилитатора на слуха и говора при осъществяване на психо-социалната рехабилитация и рехабилитацията на комуникативните нарушения.

- Своевременно информиране на родителите на деца в риск от отпадане от образователната система и предприемане на мерки, консултиране със специалисти и др.

- Приобщаване на родителите към училищната общност чрез включването им в дейности на ниво детска градина/училище.

- Осигуряване на подкрепяща среда за семействата и близките на децата със СОП

– консултиране с психолози, логопеди, социални работници и др.

- Организиране срещи на родители със сходни проблеми за обмяна на опит и прилагане на разнообразни и ефективни подходи за информиране на

родителите за възможностите за обща подкрепа за личностно развитие и тяхната роля в процеса.

МЯРКА 2. Подобряване на координацията между образователната институция и другите институции.


- Прилагане на Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.

- Организиране и провеждане на образователни кампании в училище за превенция на рисково поведение (агресия, насилие, отклоняващо се и рисково поведение на деца и ученици).

МЯРКА 3. Междуинституционално сътрудничество и координация.

- Провеждане на съвместни кампании срещу зависимостите по повод:

 31 май – Световен ден без тютюнев дим.

 26 юни – Международен ден за борба със злоупотреба и нелегален трафик на наркотици.

 1 декември – Световен ден за борба със СПИН

- Повишаване на ефективността на комуникацията между детските градини, училища, РЦПППО, РУО, община и всички останали институции в процеса на обучение.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 5.

Подобряване на сътрудничеството с НПО и гражданското общество за осигуряване на по-добра обществена информираност и съпричастност към целите на приобщаващото образование.

- Организиране на кампании за информиране на семействата на деца с увреждания за правата и възможностите за ранно включване на децата в образователната система.

- Подобряване на информираността на семействата относно организацията и необходимите документи за образованието на децата при напускане на страната и при завръщане в чужбина.

- Публикации на информационни материали и разпространението им в учебното пространство за текущите дейности от Стратегията;

- Изработване на информационни и комуникационни материали и периодичното им актуализиране.

ИНДИКАТОРИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА СТРАТЕГИЯТА

Постигането на оперативните цели на общинската стратегия ще се следи чрез няколко основни индикатора, свързани с основните аспекти от цялостната промяна.

- Брой детски градини и училища, които самостоятелно организират и обезпечават ресурсното подпомагане на децата и учениците по чл. 283, ал. 4 от ЗПУО;
- Брой деца/ученици със СОП в тях и процент спрямо общия брой деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- Брой педагогически специалисти, участвали в краткосрочни обучения за развитие на професионалните компетентности за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- Брой институции със значително подобрене на материалната база – нови елементи на достъпна архитектурна среда;

ВРЪЗКА С ДРУГИ СТРАТЕГИИ

Целите и дейностите на настоящата общинска стратегия са свързани и допринасят за постигането на целите на следните национални стратегически документи:

- Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система;
- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етнически малцинства;
- Стратегията за насърчаване и повишаване на грамотността (2014–2020);
- Национална стратегия за детето;
- Национална програма за закрила на детето

КООРДИНИРАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

Общинската стратегия се изпълнява на общинско ниво за образователните институции на територията на община Сухиндол. Общината отговаря за цялостното изпълнение на Стратегията и приноса към изпълнение на областната стратегия. Целите се постигат с общите усилия на всички заинтересовани от процеса страни, в съответствие с компетенциите им и планираните цели и дейности. За изпълнение на общинската стратегия, Общински съвет Сухиндол по предложение на Кмета и след съгласуване с Регионалното управление на образованието, приема годишен план за изпълнение на дейностите за подкрепа на личностно развитие, като съгласуваният и приет годишен план се изпращат на областния управител.

Изпълнението на Годишния общински план се координира и отчита по ред, определен от кмета на Общината.